

Finnish B – Standard level – Paper 1
Finnois B – Niveau moyen – Épreuve 1
Finés B – Nivel medio – Prueba 1

Friday 8 May 2015 (afternoon)
Vendredi 8 mai 2015 (après-midi)
Viernes 8 de mayo de 2015 (tarde)

1 h 30 m

Text booklet – Instructions to candidates

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for paper 1.
- Answer the questions in the question and answer booklet provided.

Livret de textes – Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

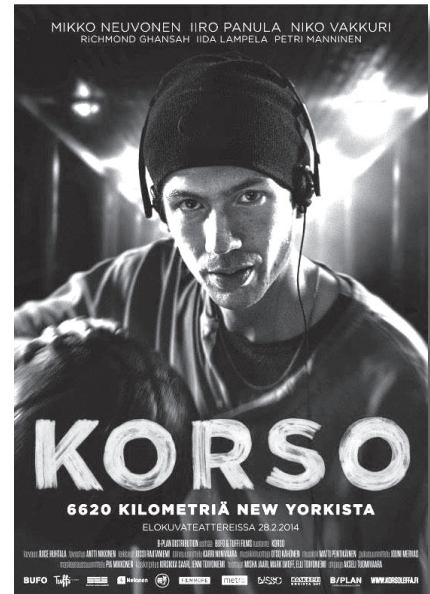
Cuaderno de textos – Instrucciones para los alumnos

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

Teksti A

KORSO ★★★★★

Korso on omaperäinen ja tuore suomalainen elokuva. Korso on mielentila, sanotaan elokuvan mainoslauseessa. Se on aika ankea mielentila. Vantaalainen lähiö kuvataan paikkana, jossa on likaista ja rumaa, ollaan sitten kotona, keskiolutbaarissa tai sohjoisilla kaduilla. Elokuvan keskushahmo on parikymppinen Markus (Mikko Neuvonen), joka asuu äitinsä ja pikkusiskonsa Hetan (Iida Lampela) kanssa nuhruisessa ja ahtaassa asunnossa. Isä on muuttanut Ruotsiin, missä hänellä on uusi perhe. Ammattikoulu on jäänyt Markukselta kesken, ja hänen päivänsä kuluvat lähinnä kavereiden kanssa lorvien. Markuksella on kaksi hyvää ystävää. Vänä (Niko Vakkuri) on iloinen läpänheittäjä. Hartikainen (Iiro Panula) on tasainen ja kiltti nuorukainen, joka haaveilee omakotitalosta.

Markuksella on suuri haave: hän on innostunut koripallosta ja haluaa matkustaa New Yorkiin katukoriskilpailuihin. Tavallisen vantaalaispojan unelma koristähteydestä tuntuu hieman liioitellulta. Markus treenaa kuitenkin koristaitojaan ja hankkii rahat lentolippuun. Lippuun tarvittava summa ei ole aivan pieni, mutta rahoitus järjestyy yllättävän helposti, kun pikkurikollinen Murikka (Petri Manninen) lainaa rahat. Korsosta New Yorkiin on kuitenkin pitkä matka, ja velan takaisinmaksu koittaa aivan liian pian.

Korso on ohjaaja Akseli Tuomivaaran ensimmäinen pitkä elokuva. Korsolla hän hyppää saman tien yhdeksi Suomen kärkiohjaajista. Tuomivaara on luonut vantaalaislähiön elämästä karun elokuvan. Lähiö on kuin henkinen vankila, josta ei pääse pakenemaan. Korso ei silti ole ahdistava elokuva. Siinä on voimaa ja jännitettä, joka kantaa ensiminuuteilta viimeisiin kuviin saakka.

Markusta esittävässä Mikko Neuvosessa on vähäeleistä herkkyyttä, ja hän tekee Markuksesta uskottavan ja elävän roolihahmon. Samanoloisia tyyppejä kävelee lähiöissä vastaan. Korsossa onkin parasta se, että se ei tunnu näytellyltä teatterilta. Käsikirjoittajat Kirsikka Saari ja Jenni Toivoniemi selvästi tuntevat lähiömaailman ja sen ihmiset. Dialogi on aitoa ja rehellisen tuntuista, taatusti katu-uskottavaa. Ohjaaja ja käsikirjoittajat ovat uutta nousevaa elokuvasukupolvea, joka ei ole kangistunut kaavoihin vaan tekee omaäänistä elokuvaa.

Jussi Huhtala, www.episodi.fi (27. helmikuuta 2014)

Teksti B

Nuortennetti » Minä ja media » Usein kysytyt kysymykset » Koukussa peleihin

Koukussa peleihin

Kysymykset on koottu Nuortennetin keskustelufoorumille tulleista viesteistä, joita kysytään usein tai joihin tarvitaan asiantuntijan vastauksia.

Kysymys:

- 5 Olen nykyään koko ajan tosi väsynyt. Vika on yhdessä nettipelissä. Sitä on pakko pelata öisinkin, kun amerikkalaiset pelikaverit ovat silloin hereillä. Taidan olla vähän koukussa, kun kesken koulupäivänkin tekisi mieli pelaamaan ja ajatukset pyörii vaan siinä pelissä. Koulunkäynnistä ei tule yhtään mitään, kun en jaksa keskittyä. Päätä särkee melkein koko ajan, johtuiskohan sekini tosta pelaamisesta.

Vastaus:

- 10 Hyvä, että tunnistat koukuttumisen merkkejä itsessäsi, ja osaat hakea apua! Se on ensimmäinen askel parempaan. Selvää on, että sinun pitää rajoittaa öisiä pelisessioita esimerkiksi siten, että pelaat öisin vain lomalla. Muutenkin peliaikaa pitää vähentää reippaasti. Jos se tuntuu liian vaikealta, ainoa ratkaisu on pelin lopettaminen kokonaan – ainakin joksikin aikaa. Joka tapauksessa sinun pitää asettaa rajat tietokoneenkäytöllesi. Käytä aikataulutuksen apuna vaikka kännykän hälytystä tai munakelloa.
- 15 Monet roolipelit on rakennettu niin, että niissä pärjätäkseen pitää pelata mahdollisimman paljon. Roolipelien virtuaalimaailma ei pääty periaatteessa koskaan, joten ne koukuttavat tehokkaammin kuin esimerkiksi tasohyppelypelit. Voisitko kuvitella pelaavasi toisentyyppisiä pelejä?

- 20 Onko sinulla tietokone omassa huoneessasi? Voisitko sopia vanhempiesi kanssa, että koneesi siirrettäisiin perheen yhteisiin tiloihin ainakin joksikin aikaa? Onko sinulla muita harrastuksia kuin pelaaminen? Jos ei ole, nyt kannattaa viimeistään hankkia. Keskity jonkin aikaa virtuaalimaailman ulkopuolisiin harrastuksiin ja kavereihin, niin huomaat, että mielekästä sisältöä elämään löytyy muualtakin kuin sieltä.

- 25 Korostan vielä, [– X –] nukkuminen on todella tärkeää. Murrosikäinen nuori tarvitsee yössä unta noin 10 tuntia. Uni vaikuttaa kasvuun, [– 16 –] unen aikana erittäin kasvuhormonia. Riittävä uni edistää luovuutta ja helpottaa päättelykykyä. [– 17 –] ei nuku tarpeeksi, koulunkäyntikään ei suju, sillä univaje haittaa uuden oppimista ja lisää virheitä opinnoissa. Univajeesta on monenlaista haittaa terveydelle, sillä univaje voi edistää tiettyjen sairauksien, [– 18 –] diabeteksen, syntymistä. Päänsärky voi johtua pelaamisesta, väsymys voi [– 19 –] tuoda mukanaan myös päänsärlyn.

www.mll.fi (2014)

Teksti C

Positiivisen uutisen teko on vaikeampaa kuin negatiivisen

Jostakin on jäänyt mieleeni, että yhdysvaltalaisissa uutislehdissä jokaista seitsemäätoista negatiivista kirjoitusta kohden julkaistaan yksi positiivinen kirjoitus. Ehkä Suomessa suhdeluku ei ole sama, mutta jotain sinne päin. Synkkyys korostuu uutisvirrassa. Sille on hyvät perustelut. Kolari ja lento-onnettomuus kun ovat uutisia, eivät ne miljoonat matkat, jotka päätyvät onnelliseen kotiintuloon. Tsunami on uutinen, jokapäiväiset aallot runoutta.

Me toimittajat olemme osa demokraattista järjestelmää. Journalismin tehtävä on vahtia vallanpitäjiä ja tehdä maailmasta parempi. Vahtimisen keskeinen väline on hyvin kehittynyt kyky epäillä. Ja sama kyky tekee positiivisten uutisten laatimisesta niin vaikeata. Negatiivisuus määrittää luonnollisesti eniten uutisosastoja. Uutisissa korostuu draama, eikä draamaa ole ilman hyvää vastaan asetettua konnaa.

Synkistely on kuitenkin alkanut ärsyttää yleisöä. Lukijat ja katsojat kaipaavat yhä enemmän hyviä uutisia ja kertomuksia onnistumisista. Helsingin Sanomat, kuten muutkin mediat, on jo pitkään rytmittänyt – vaihtelevin tuloksin – sisältönsä niin, että murheen joukossa on myös iloa ja onnistumista. Esimerkiksi kulttuurisivuilla keuhataan häpeämättä konsertteja, taidenäyttelyitä ja teatteriesityksiä, jos ne ovat onnistuneita. Myös haastatteluissa ihmiset esiintyvät pääosin positiivisessa valossa. Muillakin tämän lehden osastoilla julkaistaan jatkuvasti juttuja, joiden sävy on valoisa.

Miksi positiivisten kirjoitusten tekeminen on monelle toimittajalle vaikeampaa kuin negatiivisten? Yksi syy on se, että negatiivisuus on helpompaa. Negatiivisuus tai näennäiskriittisyys on kuitenkin myös vankila, jonne on helppo jämähtää. On jälkiseurausten kannalta paljon vaarallisempaa ennustaa nousua kuin laskua. Palaute on armotonta, jos ennustaa nousua ja tuleekin lasku. En tiedä, uskoisivatko ihmiset edes kirjoitusta, jossa lueteltaisiin ne asiat, joissa vallankäyttäjät ovat onnistuneet. Mutta siihenkin meillä toimittajilla pitää olla rohkeutta.

Tohtori.fi -sivuston siteeraama Stanfordin yliopiston viestinnän professori Clifford Nassa sanoo, että negatiivinen asia [– 26 –] ihmisten mieliin paremmin. Syntipukki [– 27 –] evoluutio. Draama [– 28 –] villi-ihmisten selviytymiseen liittyviä tapahtumia. Kun alkuhistoriassa piti epäillä, että lähimmän puun takaa [– 29 –] hyökätä villipeto, nyt epäillään, että poliitikko tekee meille jotain pahaa kuten leikkaa sosiaaliturvaa.

Mutta miten toimittaja oppisi luottamaan, että myös positiivinen uutinen – siis muukin kuin sankaritarina – saattaa olla yhteiskunnallisesti merkittävä? Ainakin tässä lehdessä meille toimittajille korostetaan, että lehden pitää antaa lukijoille tasapainoisia aineksia, joiden varassa he voivat itse [– 30 –] oman mielipiteensä maailmasta.

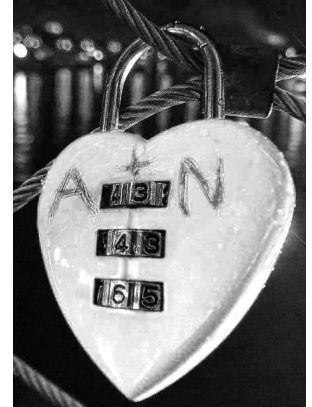
Teksti D

Rakkaus pitää joskus salata

Nuori lempi on harvoin suoraviivaista, mutta eri kulttuureista tulevien rakkaudessa on usein mukana ylimääräisiä kiemuroita. Niitä oiottiin Aamulehden ja Tampereen maahanmuuttajaneuvoston järjestämässä paneelikeskustelussa torstaina. Tarvetta keskustelulle on, sillä

5 Tampereellakin moni nuoripari joutuu salaamaan seurustelunsa lähipiiriltään.

– Kyllä se näin on. Meilläkin käy pariskuntia, jotka eivät saa olla yhdessä missään muualla, kertoi Niina Laitinen, joka toimii vastaavana nuorisotyöntekijänä kahvila Uniikissa Tampereen keskustassa.

10 Panelisteilta herui nuorille ymmärrystä. Afganistanista kotoisin oleva Nasima Razmyar saattoi puhua omasta kokemuksestaan. – Olin 27-vuotias, kun rakastuin. Sitä ennen olin pitkään miettinyt, mikä on minulle sallittua. Yläaste- ja lukioikäisenä en kokenut, että olisin voinut seurustella jonkun nuoren miehen kanssa.

15 Maahanmuuttajanuorten vanhemmilla on syynsä vastustaa seurustelua. Laitinen kertoi kahvilassa tapaamastaan irakilaisnuorukaisesta, jonka isä ei sallinut poikansa seurustelua suomalaistytön kanssa. – Kysyin pojalta, oletko ajatellut, että kenties isäsi pelkää jotakin. Paneelissa mukana ollut Mahmoud Machaal otaksui, että maahanmuuttajavanhemmilla voi olla kärjistynyt käsitys suomalaisten elämäntyylistä. Yleisössä istunut Doris Heikkilä halusikin rohkaista maahanmuuttajanuorten vanhempia tutustumaan suomalaisnuorten vanhempiin.

20 – Sillä tavalla saisi todellisen kuvan suomalaisesta perheestä.

Nuorisotutkimusverkoston tutkija Marja Peltola muistutti, että maahanmuuttajavanhemmat voivat olla myös joustavia. – Aluksi vanhempien kanta voi olla ehdoton, mutta jos nuori pitää päänsä, kompromissi voi olla mahdollinen. Jos esimerkiksi ei sovi tavata toista iltaisin, tavataan sitten päivisin. Machaalkin uskoo, että avoimuus on tärkeää. – Pikkusalailu voi olla ihan

25 kivaakin, mutta avoimuus on avainasia, kun rakennetaan kestäväää suhdetta.

Kaikki panelistit ovat valinneet puolisonsa ilman painostusta. Badei Makhmour tapasi tulevan vaimonsa sienimetsässä. – Opiskelin hänen veljensä kanssa samassa koulussa. Veli halusi, että tutustun suomalaiseen kulttuuriin paremmin, ja hänen mielestään sienimetsä kuului siihen. Sisko lähti sinne mukaan. Machaalin kumppani löytyi 11 vuotta sitten työpaikalta. Razmyar

30 taas tapasi nykyisen kihlattunsa ravintolassa. – Se ei ollut paikka, jossa olin kuvitellut tapaavani tulevan kumppanini. Mutta hän oli fiksu ja alkoi heti puhua politiikkaa, kertoi eurovaaleissa ehdokkaana oleva Razmyar (sd).

Razmyar myönsi, että myös hänellä oli suhteen alussa ennakkoluuloja: kumppaniehdokas toimi pankkimaailmassa, mikä tuntui Razmyarista erikoiselta. – Olin aina ajatellut, että

35 tuleva kumppanini on humanisti. Jouduin miettimään, onko meillä yhteisiä arvoja. Mutta kyllä humanisti ja taloustieteilijä voivat löytää rakkautta. Machaalkin uskoi, että kun kemiat kohtaavat, muut asiat ratkeavat. – Rakkaus ei koskaan katso kulttuuria eikä ihonväriä. Kun se iskee, jalat menee alta.